

Kassation Sundsvall

Landstinget Västernorrlands miljöeffektiviseringsprojekt kring matavfall

En studie av processen dess påverkansfaktorer och utfall, samt utveckling av en modell för arbete med att reducera kassationer

Edith Andresen

Bakgrund

- I Sverige kastas årligen mat för ett sammantaget värde av 40 - 50 miljarder kronor inom privat och offentlig sektor.
- Stora resurser krävs för produktion utöver de rena livsmedlen, ex. till personal, lokaler och transporter.
- Sundsvalls sjukhus lagade mat till ett värde av 25 miljoner per år och kasserade mat för ett värde av 8 miljoner per år.
- Att reducera matspillet identifierades vara en möjlig miljöåtgärd och en ansevärd ekonomisk besparing.

Kassation Sundsvalls syfte

- Att initiera ett projekt kopplat till landstinget Västernorrlands ISO-certifieringsprocess med syfte att minska den mängd mat som kasserades.

Uppdraget

- Studien avser undersöka hur personal vid Sundsvalls sjukhus har arbetat med projektet Kassation Sundsvall för att uppnå det redovisade besparings – och miljöresultaten.
- Med utgångspunkt i projektet och dess resultat, ska en modell för arbetet med att reducera kassation av mat som kan tillämpas i flera olika verksamheter i Sverige skapas. Sveriges Kommuner och Landsting, SKL har tillfört ekonomiska resurser till detta.

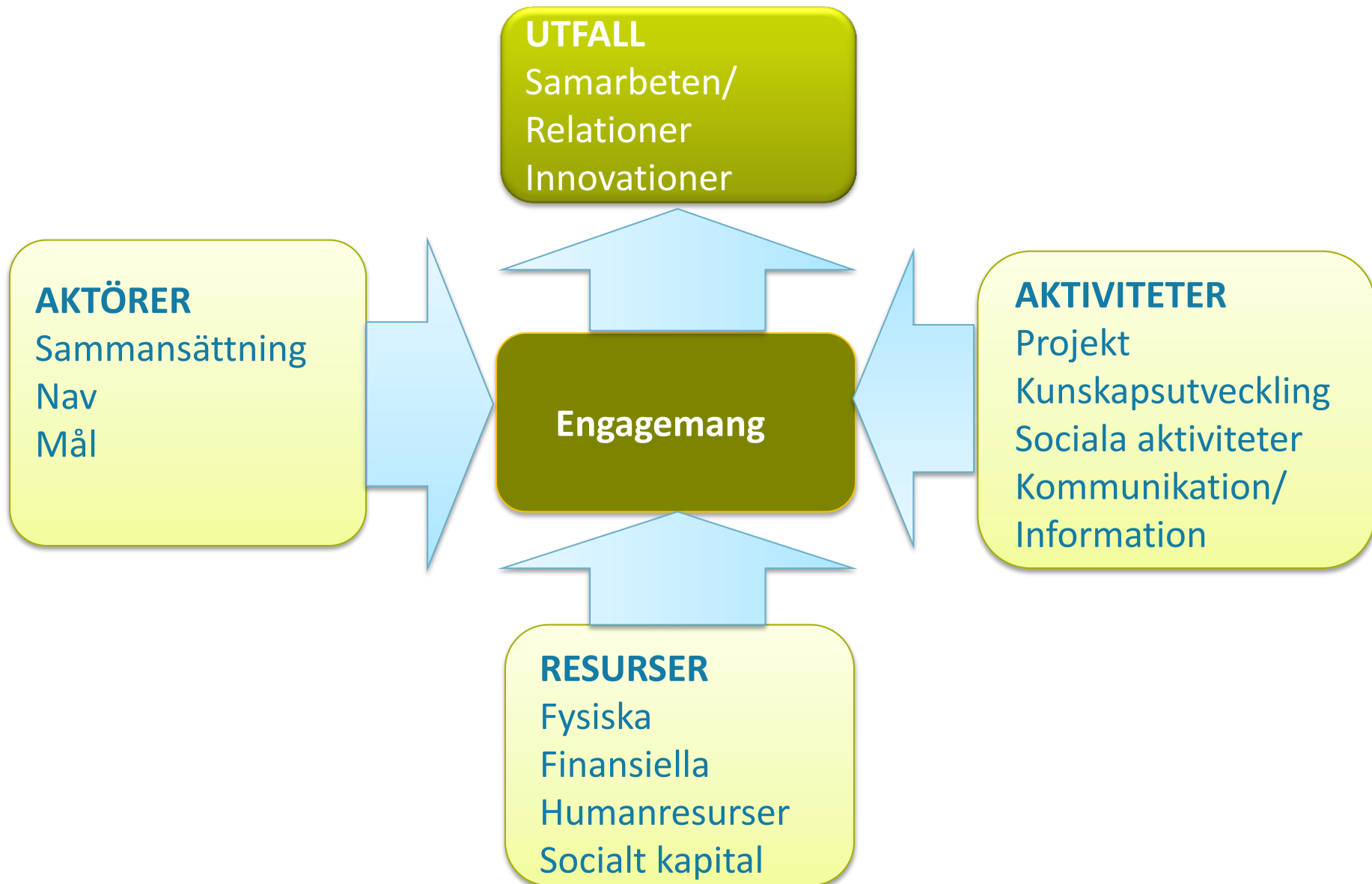

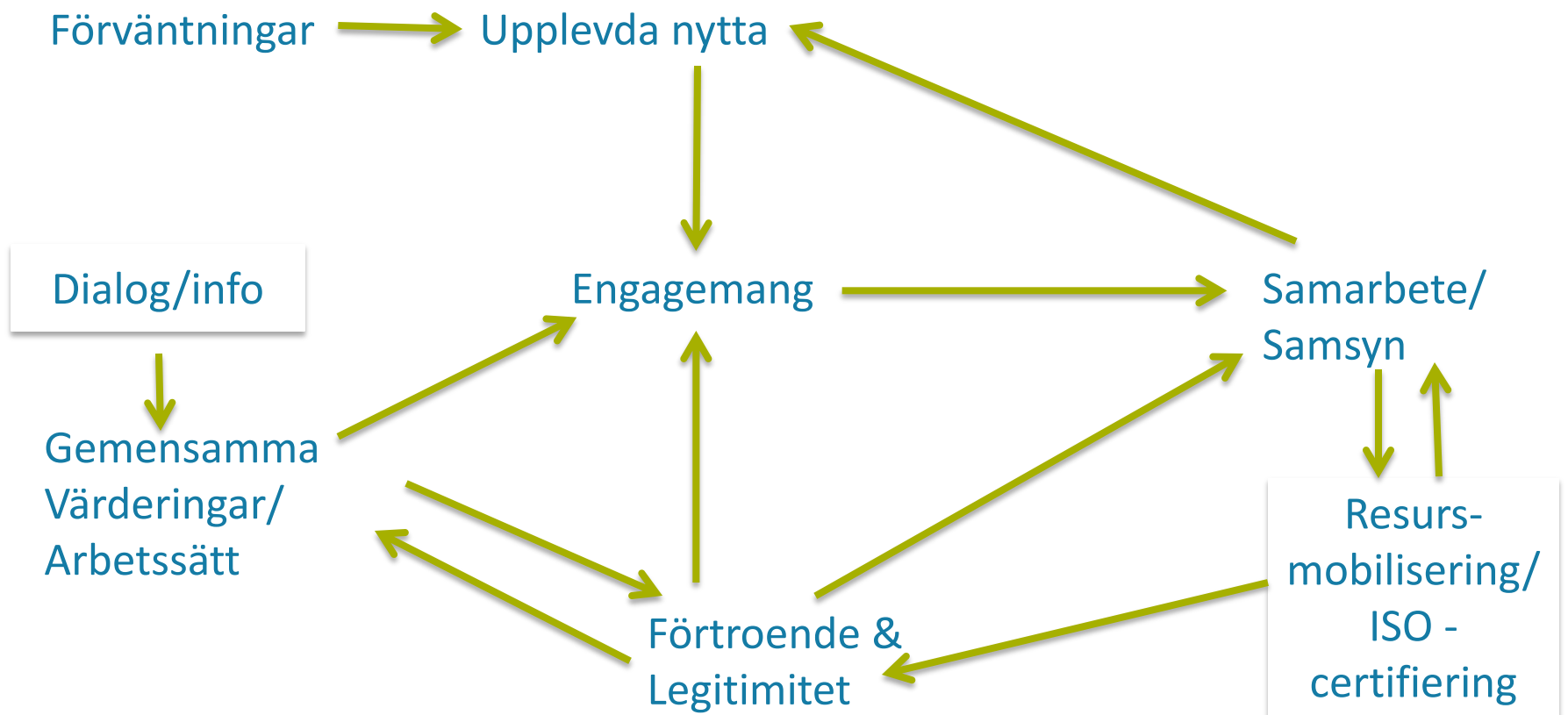
Analytiska utgångspunkter – strategiska nätverk

- Strategiska nätverk
  - Strukturella faktorer
    - Aktörer
    - Resurser
    - Aktiviteter
  - Processrelaterade faktorer
    - Förväntningar
    - Upplevd nytta/kritiska framgångsfaktorer och utmaningar
    - Information/dialog
    - Gemensamma värderingar
    - Förtroende/legitimitet
    - Engagemang
  - Utfall
    - Samarbeten
    - Entreprenörskap/innovation

Strukturella faktorer som påverkar samarbets – och innovationsförmåga hos medlemmar i strategiska nätverk

Analytiska utgångspunkter – team

- **Team**

- Professionsbaserade olikheter i teamet
- Tydlig utformning och fördelning av roller
- Distribuera ledarskap (fördela, integrera, skapa tydlighet, struktur)
- Likartad attityd till teamarbete
- Förmåga att samarbeta och hantera meningsmotsättningar
- Administrativt stödsystem som fungerar som stöd för processen.

Datainsamling

- Datainsamling
  - Data har samlats genom intervjuer med fem nyckelpersoner (projektmedlemmar) och anställda i Landstinget Västernorrland.
- Urval
  - Miljöchef/projektägare/styrgruppsmedlem
  - Kökschef/projektledare kost
  - Kostchef/styrgruppsmedlem
  - Informatör/projektledare information
  - Dietist/rådgivare

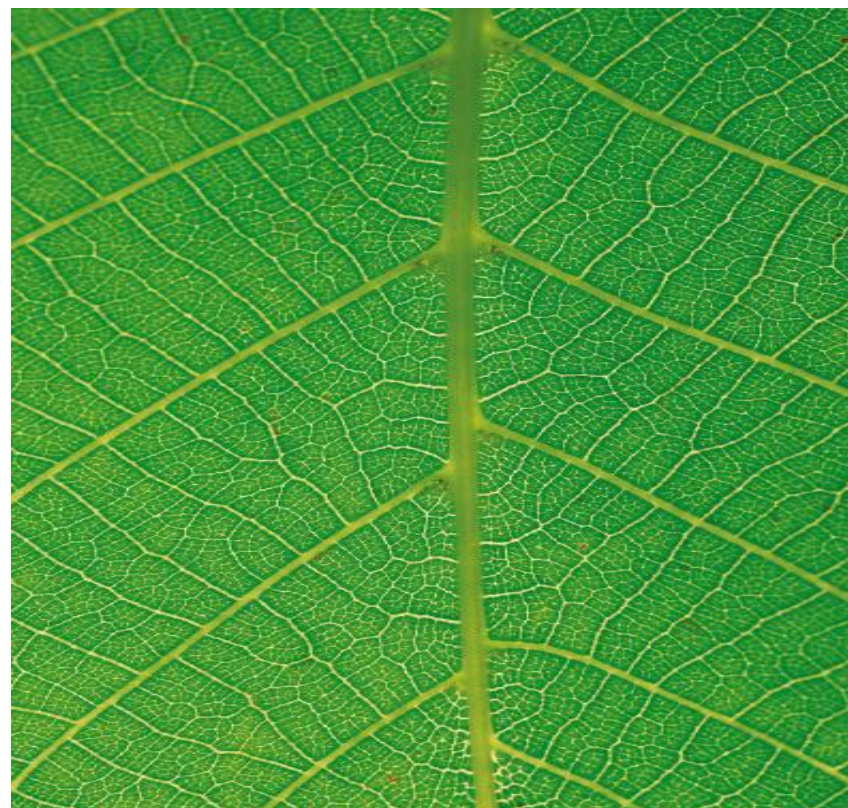
Analys

- Insamlad data har analyserats och diskuterats utifrån redovisad teori kring;
  - strukturella och processrelaterade faktorer som påverkar samarbeten/innovation
  - element som är avgörande för effektivitet i team.
- Kvalitativ case-studie.

Resultat och iakttagelser – strukturella faktorer

- Övergripande mätbart tydligt mål
- Heterogen grupp-sammansättning
- Delat ledarskap – var avgörande
- Utvecklings-
- Resurser fanns

Resultat och iakttagelser - processen

- Förväntningar kopplade till nytta
- Uppenbar nytta och legitimitet att driva
- Gemensamma värderingar utvecklades utifrån samling kring nytta
- Väl fungerande dialog/information/informations material
- Förtroende/mandat gavs
- Stort engagemang

Resultat och iakttagelser – processen

Strategi för dialog, information och informationsmaterial:

- Informationskampanj
- Ge tydliga budskap
- Skapa genomslag i pressen
- Att engagera vårdpersonalen

Rätt kost till rätt patient

SNR-kost - För de "friska sjuka"

Det kan pröva de "friska sjuka" även för patienter med god aptit och med sjukdomar som inte påverkar näringsintaget. Kontakta läkare för vidare rådgivning och rekommendationer. Detta är ett tillägg till den kostrekommendation som finns i patientens recept.

Energirika mellanmål

Landstinget Västernorrland
www.lvn.se

Mellanmålsnyckel

	Portionsstorlek	Prot. g	Kcal
Mellanmål			
"Chocsocker"	ca 145 g	8,5	230
Chokladdryck, grädd, energipulver	ca 230 ml	6,5	230
Chokladkaka mini, grädd	35 g, 15 g grädd	2,0	210
Digestivtex med 80%-igt margarin och ost	2 st	6,5	210
Energität glass, Ryås	70 g	4,0	210
Energität mangofromage	70 g	5,5	210
Fruktsallad	180 g	1,0	200
"Smoothie"	180 ml	4,5	280
Turkisk veghurt, med bär och honung	ca 175 g	4,5	210
Äggsmergås	1 st	10	245
Äppelaj mini, vaniljsås	40g, 50 g sås	4,0	190
Vanliga mellanmål			
Bullskiva	1 st	3,0	110
Gräddglass	1 dl	2,0	105
Krämm med mjölk	230 g	4,0	140
Mjölk, 1,5%	175 ml	6,0	85
Nyponsoppa Resource	200 ml	0,5	240
Nyponsoppa, vanlig	200 ml	0,5	90
Provia	200 ml	1,0	90
Smörgås, mjuk med 80% -igt margarin och pålägg	1 st	5	140
Smörgås, hård 80%-igt margarin och pålägg	1 st	5,5	110
Smörgåstårn med 80%-igt margarin och ost	1 st	3,0	90
Skorpa (sötad /osötad)	1 st	1,5	50
Välling	225 g	9,0	155
Yoggi Dröm	125 g	3,4	150
Näringsdrycker			
Fortimel:			
Compact	125 ml	12,0	300
Energy /Energy MF	200 ml	12,0	300
Extra	200 ml	20,0	300
Fortimel	200 ml	20,0	200
Jucy (klar)	200 ml	8,0	300
Resource:			
Addera (klar)	200 ml	8,0	170
Addera Plus (klar)	200 ml	8,0	250
Kompletet näring	200 ml	12,0	300
2,0 / 2,0 fiber	200 ml	18,0	400

Resultat och iakttagelser - utfall

Samarbete, innovation/ entreprenörskap som leder till:

- Minskat matspill med 47%
- Sparade pengar (3,8 miljoner)
- Friskare patienter
- Förkortade patienttider
- Samarbetsrelationer
- Ökad kunskap om kost
- Positiv uppmärksamhet
- "Vi " känsla och stolthet
- Aktivt miljöarbete

Den övergripande ledningens roll

- **Distribuerat ledarskap**
  - Ge och skapa legitimitet och förtroende
  - Förankra
  - Säkerställa rutiner för återrapportering och kommunikation
  - Låta projektmedlemmarna styra
  - Skapa förutsättningar genom att mobilisera resurser

Strukturella faktorer

Genomför mätning av matspillet

Sätt övergripande , mätbara mål

Sätt samman en heterogen grupp med komplementär kunskap/erfarenhet

Tillämpa delat ledarskap

Mobilisera utvecklings-resurser

Processrelaterade faktorer

Identifiera förväntningar

Dialog kring nytta

Ge ett tydligt mandat, skapa legitimitet för projektet

Skapa gemensamma värderingar

Facilitera en öppen dialog/information

Arr. aktiviteter som skapar förtroende & engagemang

Förväntat utfall

Samarbete, innovation/entreprenörskap som leder till:

Mindre spill

Sparade pengar

Friskare patienter

Förkortade patienttider

Samarbetsrelationer

Ökad kunskap om kost

Positiv uppmärksamhet

”Vi ” känsla och stolthet

Aktivt miljöarbete